

WOJEWODA ŚLĄSKI

NPII.4131.1.363.2026

URZĄD GMINY W CHYBIU
OIRZYMUJE
IR-Biuro do Chybie/OSR
2026-06-05
Wpł. DNIA G. Mec. M. Biedon / SE
LDZ 5506/2026 Ceu
A. Nowak dy

Elektronicznie podpisany przez:
Iwona Andruszkiewicz
dnia 3 czerwca 2026 r.

Katowice, dnia 3 czerwca 2026 r.

Rada Gminy Chybie

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2026 r. poz. 662)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XXV/173/2026 Rady Gminy Chybie z dnia 28 kwietnia 2026 r. zmieniająca uchwałę Nr X/66/2015 Rady Gminy Chybie z dnia 20 października 2015 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Chybie, w całości, jako sprzecznej z art. 4 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2025 r. poz. 733 ze zm.), dalej jako: „ustawa” w zw. z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78 poz. 483 ze zm.), dalej jako „Konstytucja RP”.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 28 kwietnia 2026 r. Rada Gminy Chybie przyjęła uchwałę Nr XXV/173/2026 zmieniającą uchwałę Nr X/66/2015 Rady Gminy Chybie z dnia 20 października 2015 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Chybie, dalej jako „uchwała”.

W podstawie prawnej uchwały wskazano przepis art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1, art. 41 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 4 ustawy.

Wskazana uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 4 maja 2026 r.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru uznał, iż uchwała jest niezgodna z prawem i powinna zostać wyeliminowana z obrotu prawnego w całości z przyczyn opisanych poniżej.

Zgodnie z treścią art. 4 ust. 1 – ust. 3 ustawy:

1. Rada gminy, po zasięgnięciu opinii państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, uchwała regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, zwany dalej "regulaminem"; regulamin jest aktem prawa miejscowego.

2. Regulamin określa szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy dotyczące:

1) wymagań w zakresie:

a) selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych obejmującego co najmniej: papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło, odpady opakowaniowe wielomateriałowe oraz bioodpady,

b) selektywnego zbierania odpadów komunalnych prowadzonego przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób umożliwiający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy, które zapewniają przyjmowanie co najmniej odpadów komunalnych: wymienionych w lit. a, odpadów niebezpiecznych, przeterminowanych leków i chemikaliów, odpadów niekwalifikujących się do odpadów medycznych, które powstały w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania

produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek, zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, mebli i innych odpadów wielkogabarytowych, zużytych opon oraz odpadów tekstyliów i odzieży, a także odpadów budowlanych i rozbiórkowych z gospodarstw domowych,

c) uprzątkowania błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z części nieruchomości służących do użytku publicznego,

d) mycia i naprawy pojazdów samochodowych poza myjniami i warsztatami naprawczymi;

2) rodzaju i minimalnej pojemności pojemników lub worków, przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości, w tym na terenach przeznaczonych do użytku publicznego oraz na drogach publicznych, warunków rozmieszczania tych pojemników i worków oraz utrzymania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, przy uwzględnieniu:

a) średniej ilości odpadów komunalnych wytwarzanych w gospodarstwach domowych bądź w innych źródłach,

b) liczby osób korzystających z tych pojemników lub worków;

2a) utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym i porządkowym miejsc gromadzenia odpadów;

3) częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego;

4) (uchylony);

5) innych wymagań wynikających z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami;

6) obowiązków osób utrzymujących zwierzęta domowe, mających na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku;

7) wymagań utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej, w tym także zakazu ich utrzymywania na określonych obszarach lub w poszczególnych nieruchomościach;

8) wyznaczania obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji i terminów jej przeprowadzania.

2a. Rada gminy może w regulaminie:

1) wprowadzić obowiązek selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych innych niż wymienione w ust. 2 pkt 1 lit. a i b oraz określić wymagania w zakresie selektywnego zbierania tych odpadów;

2) postanowić o zbieraniu odpadów stanowiących części roślin pochodzących z pielęgnacji terenów zielonych, ogrodów, parków i cmentarzy odrębnie od innych bioodpadów stanowiących odpady komunalne;

3) określić dodatkowe warunki dotyczące ułatwienia prowadzenia selektywnego zbierania odpadów przez osoby niepełnosprawne, w szczególności niedowidzące;

4) określić wymagania dotyczące kompostowania bioodpadów stanowiących odpady komunalne w kompostownikach przydomowych na terenie nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodziennymi oraz zwolnić właścicieli takich nieruchomości, w całości lub w części, z obowiązku posiadania pojemnika lub worka na te odpady;

5) określić warunki uznania, że odpady, o których mowa w pkt 1 oraz w ust. 2 pkt 1 lit. a i b, są zbierane w sposób selektywny;

6) wprowadzić obowiązek stosowania indywidualnego oznakowania pojemników lub worków przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych w sposób, który pozwoli na identyfikację:

a) właściciela nieruchomości, na której są wytwarzane odpady komunalne, lub

b) osób wymienionych w art. 1 pkt 1 lit. b - w przypadku podjęcia uchwały, o której mowa w art. 2a ust. 1;

7) określić sposób zgłaszania lokalizacji miejsca gromadzenia odpadów przez właściciela nieruchomości w celu zapewnienia prawidłowej realizacji usługi odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości;

8) wprowadzić inne obowiązki dotyczące utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości.

3. Rada gminy jest obowiązana dostosować regulamin do wojewódzkiego planu gospodarki odpadami w terminie 6 miesięcy od dnia uchwalenia tego planu.

Należy podnieść, iż przyznane organowi stanowiącemu gminy kompetencje ograniczone zostały do ustalenia w tymże regulaminie szczegółowych zasad utrzymania czystości i porządku na terenie gminy w zakresie ściśle określonym. Katalog spraw, w zakresie których ustawodawca upoważnił radę gminy do określenia szczegółowych zasad postępowania jest bowiem zamknięty i rada gminy może dokonywać regulacji prawnych tylko w takim zakresie, w jakim została do tego upoważniona (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 8 listopada 2012 r., sygn. akt II OSK 2012/12, publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych). Regulamin stanowi akt prawa miejscowego, więc winien on kompleksowo regulować zawartą w nim materię. Przyjmuje się, iż rada gminy winna ująć w regulaminie uchwalanym na podstawie art. 4 ust. 2 ustawy wszystkie kwestie wskazane w tym przepisie, a brak któregoś z wyszczególnionych w nim elementów skutkuje istotnym naruszeniem prawa (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 8 listopada 2007 r., sygn. akt II SA/GI 531/07, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy z dnia 14 grudnia 2006 r., sygn. akt II SA/Bd 845/06, wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 9 września 2014 r., sygn. akt II OSK 654/14, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 6 lutego 2019 r., sygn. akt II SA/Gd 687/18, publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych).

Przechodząc do oceny legalności przedmiotowej uchwały należy wskazać, że w ocenie organu nadzoru nie wypełnia ona prawidłowo upoważnienia ustawowego w zakresie określenia częstotliwości pozbywania się odpadów - popiołu z palenisk domowych, co stanowi istotne naruszenie art. 4 ust. 2 pkt 3 ustawy, jak również narusza zasady poprawnego prawotwórstwa, jasności prawa oraz zaufania obywatela do państwa i tworzonych przez nie prawa, wywodzące się z zasady demokratycznego państwa prawnego wyrażonej w art. 2 Konstytucji RP. Rada Gminy w § 1 uchwały wskazała, co następuje:

§ 1. W załączniku do uchwały Nr X/66/2015 Rady Gminy Chybie z dnia 20 października 2015 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Chybie (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z 2015 r., poz. 5336) pod nazwą Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Chybie wprowadza się następujące zmiany:

1. § 6 ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

- a) z budynków mieszkalnych jednorodzinnych- w okresie od 1 października do 31 marca 1 raz w miesiącu, w pozostałym okresie raz na dwa miesiące,
- b) z budynków wielolokalowych- w okresie od 1 października do 31 marca 1 raz w miesiącu, w pozostałym okresie raz na dwa miesiące.

W tym miejscu należy zaznaczyć, że § 6 ust. 1 pkt 4 załącznika do uchwały pierwotnej stanowi, że:

§ 6. 1. Ustala się następującą częstotliwość pozbywania się odpadów komunalnych:

4) segregowane odpady komunalne wymienione w § 2 ust. 1 pkt 7):

- a) z budynków mieszkalnych jednorodzinnych – w okresie od 1 października do 31 marca co najmniej dwa razy w miesiącu, w pozostałym okresie raz na dwa miesiące,
- b) z budynków wielolokalowych – w okresie od 1 października do 31 marca co najmniej dwa razy w miesiącu, w pozostałym okresie raz na dwa miesiące;

Z kolei § 2 ust. 1 pkt 7 ww. załącznika do uchwały pierwotnej wskazuje:

§ 2. Prowadzenie selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych

1. Na terenie gminy Chybie prowadzi się selektywne zbieranie i odbieranie odpadów komunalnych bezpośrednio z nieruchomości, obejmujące:

7) popiół z palenisk domowych.

Wobec powyższego, dokonanie nowelizacji § 6 ust. 1 pkt 4 załącznika do omawianej uchwały poprzez nadanie nowego brzmienia wyłącznie lit. a i b zawartym w tej regulacji, z jednoczesnym pominięciem wprowadzenia do wyliczenia, zawartego w tym punkcie, określającego rodzaj odpadów komunalnych, których dotyczy częstotliwość ich pozbywania się (tj. pominięcie sformułowania: „segregowane odpady komunalne wymienione w § 2 ust. 1 pkt 7”) - powoduje, że z treści znowelizowanego przepisu Regulaminu nie wynika, jakiej frakcji odpadów dotyczy ustalona częstotliwość pozbywania się. Błąd ten skutkuje w konsekwencji tym, że Regulamin nie wypełnia

delegacji ustawowej w zakresie określenia częstotliwości pozbywania się odpadów (tu: popiołu z palenisk domowych), co stanowi istotne naruszenie art. 4 ust. 2 pkt 3 ustawy w zw. z art. 2 Konstytucji RP.

W tym miejscu należy podkreślić, że organ nadzoru w pełni podziela pogląd zaprezentowany m.in. w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi z dnia 17 lutego 2023 r. (II SA/Łd 933/22, publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych), zgodnie z którym: *z zasady demokratycznego państwa prawnego wywodzone są również zasady prawidłowej (przyzwoitej) legislacji, które nakazują, aby przepisy formułowane były w sposób poprawny, jasny i precyzyjny. Przekroczenie pewnego poziomu niejasności przepisów prawnych może stanowić samoistną przesłankę stwierdzenia ich niezgodności z zasadą państwa prawnego. W doktrynie podnosi się, że zasada określoności prawa jest jedną z dyrektyw prawidłowej legislacji. Stanowi ona także element zasady ochrony zaufania obywatela do państwa i tworzonego przez nie prawa, a także jest funkcjonalnie powiązana z zasadami pewności i bezpieczeństwa prawnego. Na prawodawcy ciąży obowiązek tworzenia przepisów prawa możliwie najbardziej określonych w danym wypadku, zarówno pod względem ich treści, jak i formy. Na oba wymiary określoności prawa składają się takie kryteria, jak: precyzyjność regulacji prawnej, jasność przepisu oraz jego legislacyjna poprawność (por. Tuleja Piotr (red.), Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz, wyd. II, LEX/el. 2021).* Ponownie należy zaznaczyć, że przedmiotowa uchwała ma walor aktu powszechnie obowiązującego w rozumieniu art. 40 ust. 1 ustawy. Regulacje zawarte w takiej uchwale powinny być jasne, czytelne, przejrzyste, logiczne oraz zredagowane w taki sposób, by dla przeciętnego adresata były zrozumiałe, tzn. by adresat przepisów uchwały wiedział, w jaki sposób ma się zachować i nie miał żadnych wątpliwości co do tego, jaką regułę postępowania wyznacza dany przepis (np. jak często należy pozbywać się odpadów - popiół z palenisk domowych), a organ stosujący ten przepis wiedział, w jaki sposób go zinterpretować. Z opisanych powyżej względów uchwała wymogów tych nie spełnia, gdyż nie wypełnia prawidłowo delegacji ustawowej i narusza wywodzoną z art. 2 Konstytucji RP zasadę określoności prawa.

Reasumując, w ocenie organu nadzoru, Rada Gminy Chybie przedmiotową uchwałą naruszyła w sposób istotny art. 4 ust. 2 pkt 3 ustawy w zw. z art. 2 Konstytucji RP, co stanowi podstawę do wyeliminowania całej uchwały z obrotu prawnego. Zakwestionowana zmiana, jest jedyną, jaką Rada wprowadziła w treści Regulaminu.

Za "istotne" naruszenie prawa uznaje się uchybienie, prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Chodzi tu o wady kwalifikowane, z powodu których cały akt lub jego część nie powinien wejść w ogóle do obrotu prawnego. W takiej sytuacji konieczne jest stwierdzenie nieważności aktu, czyli jego wyeliminowanie z obrotu prawnego z mocą *ex tunc*, co powoduje, że dany akt, czy jego część nie wywołuje skutków prawnych od samego początku (zob. wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia: 15 czerwca 2021 r., sygn. akt III OSK 3457/21, 29 września 2021 r. sygn. akt I OSK 4382/18, 13 stycznia 2022 r., sygn. akt III OSK 542/21, 23 lutego 2022 r., sygn. akt III OSK 2954/21, publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych).

Przepis art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, iż uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzić należy, iż uchwała Nr XXV/173/2026 Rady Gminy Chybie z dnia 28 kwietnia 2026 r. zmieniająca uchwałę Nr X/66/2015 Rady Gminy Chybie z dnia 20 października 2015 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Chybie, została podjęta z istotnym naruszeniem obowiązującego prawa, co czyni stwierdzenie jej nieważności w całości uzasadnionym i koniecznym.

Pouczenie

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

Z upoważnienia Wojewody Śląskiego

Iwona Andruszkiewicz
Wydział Nadzoru Prawnego - Zastępca Dyrektora
Wydziału Nadzoru Prawnego